

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 35081
Nom: Psicobiologia de la violència
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1302 - Grau en Criminologia	Facultat de Dret	4	Primer quadrimestre
1923 - Doble Grau en Dret i Criminologia	Facultat de Dret	4	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1302 - Grau en Criminologia	Criminologia aplicada	OPTATIVA
1923 - Doble Grau en Dret i Criminologia	Assignatures optatives de quart curs	OPTATIVA

COORDINACIÓ

ROMERO MARTINEZ ANGEL

RESUM

L'assignatura aporta coneixements sobre la contribució de la biologia al comportament agressiu i violent, que es consideren imprescindibles per a professionals graduats en Criminologia. Dins dels coneixements biològics s'inclouran el paper de les variables biològiques en les diferències individuals en el comportament violent, així com la contribució d'intervencions biològiques per a la seua prevenció i control. A més, s'aborda l'impacte que la violència té en les víctimes. Així mateix, s'ofereix al Graduat en Criminologia el coneixement de les fonts d'informació a què ha d'acudir per a ampliar i actualitzar la seua informació al llarg de la seua activitat professional.

Amb esta finalitat es comença per la delimitació conceptual i la tipologia de la violència. Després d'això s'analitzen les principals teories sobre l'etiologia de la violència i s'aprofundeix en la metodologia emprada en investigació animal i humana, tant en els estudis de camp com en els de laboratori dins del marc de la Teoria Biopsicosocial. A continuació s'estudien les bases neuroanatòmiques, neuroquímiques, neuroendocrines i genètica de la violència, amb especial rellevància en la relació bidireccional entre biologia i conducta violenta. D'altra banda, s'aborden les conseqüències biopsicosocials que la violència té en les víctimes. Per a finalitzar es tracten alguns temes rellevants per a la prevenció i tractament de la

conducta violència des de la Neurociència social, incloent l'empatia, a la Psicobiologia positiva.

ència social, incloent l'empatia, a la Psicobiologia positiva.p>

CONEXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Es recomana interès pels estudis de neurociències i de psicologia criminal. També és útil el coneixement i maneig de les fonts i bases de dades en Criminologia, Psicologia, Psiquiatria i Sociologia. Es considera rellevant els coneixements d'anglès i estadística.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

1302 - Grau en Criminologia

Saber aplicar les teories criminològiques per explicar la delinqüència i poder prevenir la comissió de delictes.

Saber aplicar tècniques i procediments per a la resolució de problemes i la presa de decisions.

Saber assessorar en la interpretació i la valoració dels informes forenses.

Saber atendre les necessitats de la víctima, amb una referència especial a les víctimes de violència de gènere o als menors.

Saber seleccionar les dades amb rellevància criminològica que siguen útils per emetre una resolució judicial.

Saber traslladar a un informe criminològic les dades psicològiques, socials i jurídics de rellevància criminològica.

Ser capaç d'analitzar el delicte, el delinqüent i la víctima i dissenyar estratègies de prevenció i d'intervenció, des del respecte als drets humans, la igualtat entre homes i dones, la pau, la sostenibilitat, l'accessibilitat universal i el disseny per a tothom i els valors democràtics.

Ser capaç d'apreciar la complexitat i la diversitat del fenomen criminal.

Ser capaços d'elaborar informes per avaluar les situacions de risc dels menors, mesures aplicables als infractors i mesures de protecció als que estiguen en situació d'abandó.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

Concepte i classificació de la violència. Teories sobre les causes de la violència. Mètodes i tècniques en l'estudi científic de la violència. Genètica de la violència. Maltractament i cervell. Neuroanatomia de la violència. Neuroquímica de la violència. Psicoendocrinologia de la violència. Bases neuronals de les conductes cooperatives i empàtiques.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	60,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	3,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	20,00
Estudi i treball autònom	50,00
Preparació de classes	9,00
Preparació d'activitats d'avaluació	3,00
Resolució de casos pràctics	5,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

El desenvolupament de l'assignatura s'estructura en dues sessions a la setmana. En les pràctiques s'identificaran tots els conceptes estudiats en la teoria en exemples procedents de la vida diària, publicacions científiques i casos concrets. Es duran a terme anàlisi de textos científics sobre les bases biològiques de la violència i les conseqüències en les mares.

n les mares.

AVALUACIÓ

Sistema d'avaluació

- 1^a i 2ª convocatòria: Valoració de continguts teòrics i pràctics mitjançant una prova escrita sobre el nivell de coneixements teòrics i pràctics (resolució de qüestions i problemes similars als plantejats en les classes presencials) adquirits per l'estudiant (constituirà el 70% de la nota final).
- 1ª convocatòria: Presentació oral o escrita d'informes o treballs individuals o en grup, entregats al llarg del curs dins del termini establert per a cada cas, que impliquen que l'alumne ha desenvolupat competències de coneixement, comprensió i aplicació dels continguts de l'assignatura (constituirà un 20% de la nota final). La nota obtinguda en aquest apartat es mantindrà per a la 2ª convocatòria. Per als

alumnes que no hagueren presentat aquests informes o treballs durant el curs, en 2ª convocatòria només serà recuperable la meitat d'aquest percentatge (es a dir, el seu valor màxim serà d'un 10% sobre la nota final) segons estime més adequat el professor, o bé amb un treball individual, o mitjançant una prova addicional a la prova de continguts teòrics i pràctics descrita en l'apartat anterior.

- Participació activa en les activitats de classe, seminaris i tallers (constituirà un 10% de la nota final). Els treballs realitzats sobre aquestes activitats seran entregats en la classe al finalitzar la sessió presencial o en el termini establert per el professor. Aquest 10% de la nota final no serà recuperable en 2ª convocatòria.

Com part de l'avaluació continua, el professor proporcionarà a l'alumne una retroalimentació, de forma individual o col·lectiva, sobre els informes, activitats i treballs realitzats al llarg del curs.

Si cal, el professor podrà requerir als alumnes un treball o examen addicional per a l'obtenció de la matrícula de honor.

Requisits mínims:

- Per a superar l'assignatura, serà necessari aconseguir un domini mínim del 50% en el primer apartat d'avaluació (valoració de coneixements teòrics-pràctics).
- En horari de tutoria, el professorat podrà requerir entrevistes individuals o en grup per verificar el grau de participació y consecució dels objectius fixats per a qualsevol tasca desenvolupada. No acceptar aquesta verificació, suposarà no superar la tasca o activitat en qüestió.

Advertència sobre plagis:

La copia o plagi manifest de qualsevol tasca part de l'avaluació suposarà la impossibilitat de superar l'assignatura, sotmetent-se seguidament als procediments disciplinaris oportuns.

Tingúes en compte que, d'acord amb l'article 13. d) de l'Estatuto de l'Estudiant Universitari (RD 1791/2010, de 30 de desembre), es deure d'un estudiant abstenir-se en la utilització o cooperació en procediments fraudulents en les proves d'avaluació, en els treballs que es realitzen o en documents oficials de la universitat.

Sistema de qualificació

L'avaluació de l'assignatura i la impugnació de la qualificació obtinguda estan sotmeses a allò que disposa el Reglament d'Avaluació i Qualificació de la Universitat de València per a títols de Grau i Màster (ACGUV 108/2017 de 30 de maig de 2017). http://www.uv.es/graus/normatives/2017_108_reglament_avaluacio_qualificacio.pdf

Avançament de convocatòria:

Respecte a la possibilitat de què un estudiant sol·licite un avançament de convocatòria, tal com estableix la normativa vigent, l'avaluació consistirà en la realització obligatòria d'un examen sobre coneixements teòric-pràctics (que suposarà el 70% de la nota final) i d'un informe final (que suposarà el 30% de la nota final).

en sobre coneixements teòric-pràctics (que suposarà el 70% de la nota final) i d'un informe final (que suposarà el 30% de la nota final).

BIBLIOGRAFIA

- Davis, J. (2022). Sedados. Capitán Swing.
- Moya-Albiol, L. (2018). La empatía. Entenderla para entender a los demás. Plataforma.
- Moya-Albiol, L. y Romero-Martínez, Á. (2020). Neurocriminología. Pirámide.
- Stahl, S.M. (2018). Psicofarmacología Esencial de Stahl. Casos Clínicos. Grupo Aula Médica.
- Perry, B., y Szalavitz, M. (2020). El chico a quien criaron como perro. Capitán Swing.
- Raine, A. (2013). The anatomy of violence. Pantheon Books.